

Allmän information - Skottland

 Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [en](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?
- 2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?
- 3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?
- 4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?
- 5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller
  - 5.1 arvsrättsliga frågor?
  - 5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?
  - 5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?
  - 5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?
- 6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).
- 7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?
- 8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?
- 9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?
  - 9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?
  - 9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?
  - 9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?
- 10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notarier i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

En person kan vid sin död lämna egendom till en annan person genom ett legat i ett testamente. Enligt [lagen om skriftliga handlingar \(Skottland\) från 1995](#) ska testamenten som upprättats efter den 1 augusti 1995 vara skriftliga och undertecknade av testamentsgivaren.

Privatpersoner kan också inneha lös och fast egendom som ägs gemensamt och lämnas till den efterlevande (en så kallad efterlevandeklausul).

Privatpersoner kan dessutom inneha lös och fast egendom i sitt eget namn eller tillsammans med andra, som omfattas av en särskild klausul om att personens egendom eller en del av den ska lämnas till en annan person i händelse av dödsfall.

Om det inte finns något testamente, någon efterlevandeklausul eller någon särskild klausul övergår egendomen enligt villkoren i [lagen om arvsrätt \(Skottland\) 1964](#).

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

Det finns inget krav på att registrera testamenten i Skottland.

Äganderätten till fast egendom, inbegripet egendom som ska gå till en viss person eller egendom som omfattas av en efterlevandeklausul registreras antingen i [Register of Sasines](#) (registret över fast egendom) eller i [Land Register of Scotland](#) (Skottlands fastighetsregister).

I vissa fall registreras äganderätt till lös egendom, även lös egendom som ska gå till en viss person eller som omfattas av en efterlevandeklausul, t.ex. i ett företags aktieägarregister.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Enligt skotsk lagstiftning kan barn eller en överlevande make eller sambo hävda laglig rätt till lös egendom vid en förälders, makes eller sambos död även om den avlidna personen har lämnat ett testamente. Denna laglotsregel fungerar som skydd mot arvlöshet. Barn har rätt till en tredjedel av den avlidna personens lösa egendom (pengar, aktier osv.) om det finns en efterlevande make eller sambo, eller till hälften om det inte finns en efterlevande make eller sambo. En efterlevande make eller sambo har rätt till en tredjedel av den avlidna personens lösa egendom (pengar, aktier osv.) om det finns barn eller till hälften om det inte finns några efterlevande barn.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Egendom fördelas enligt lagen om arvsrätt (Skottland) från 1964 i den ordning som anges nedan.

a) Företrädesrätt till den avlidnes egendom (*prior rights*)

En änka, änkeman eller efterlevande sambo (den efterlevande) har företrädesrätt till den avlidna makens eller sambons egendom.

Om den avlidna personen ägde ett hus och den efterlevande bodde där, har han eller hon rätt till huset samt möbler och inventarier, med vissa begränsningar. Den efterlevande kan hävda rätt till följande:

- Huset, så länge fastighetsvärdet inte överstiger 473 000 pund.
- Möbler och inventarier upp till ett värde av 29 000 pund.
- Om den avlidna personen har barn eller ättlingar har den efterlevande rätt till den första lotten på 50 000 pund av dödsboet. Om den avlidna personen inte har barn eller ättlingar, har den efterlevande rätt till den första lotten på 89 000 pund av egendomen.

b) Legala rättigheter (*legal rights*)

Om egendom kvarstår efter det att egendomen har fördelats till den eller dem med företrädesrätt har en efterlevande make eller sambo samt barnen vissa legala rättigheter till den avlidna personens lösa egendom enligt vad som anges i svaret på fråga 3.

c) Fri egendom

Efter det att egendomen har fördelats enligt reglerna om företrädesrätt och legala rättigheter övergår återstoden av den egendom som inte har testamenterats bort i enlighet med följande:

- Barn.
- Om det finns efterlevande föräldrar och syskon ärver föräldrarna hälften och syskonen den andra hälften.
- Syskon om det inte finns efterlevande föräldrar.

- Föräldrar om det inte finns efterlevande syskon.
- Efterlevande make eller sambo.
- Mor- eller farbröder och mosttrar eller fastrar (på båda föräldrarnas sida).
- Mor- eller farföräldrar (på båda föräldrarnas sida).
- Syskon till mor- eller farföräldrar (på båda föräldrarnas sida).
- Andra släktingar – mer avlägsna än mor- eller farföräldrar.
- Staten.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

För de flesta dödsbon måste testamentsexekutorn (som antingen utses i den avlidna personens testamente eller av Sheriff Court) få en bekräftelse från Sheriff Court. Bekräftelsen utgör testamentsexekutorns rätt att förvalta det dödsbo som anges i den bouppteckning som åtföljer ansökan om bekräftelse. Bekräftelsen ger även testamentsexekutorn befogenhet att handha alla arvsrättsliga frågor i anknytning till dödsboet.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

- En testamentsexekutor krävs för att förvalta de flesta dödsbon. Testamentsexekutorn utses antingen enligt testamentet eller av Sheriff Court (en så kallad *executor dative*) om det inte finns något giltigt testamente eller om de utsedda testamentsexekutorerna inte kan eller vill agera.
- För de flesta dödsbon måste testamentsexekutorn ansöka om bekräftelse hos Sheriff Court.
- En person som agerar som "executor dative" måste normalt ha en skadeförsäkring (som försiktighetsåtgärd) innan han eller hon börjar förvalta dödsboet.
- En bouppteckning till testamentet där all egendom i dödsboet finns förtecknad, om en sådan finns, ska lämnas in tillsammans med ansökan om bekräftelse.
- Domstolen beviljar bekräftelse för egendomen i bouppteckningen, och därigenom har testamentsexekutorn befogenhet att samla in denna egendom.
- När dödsboet har samlats in ska testamentsexekutorn betala eventuella skulder och skatt innan dödsboet fördelas enligt villkoren i testamentet eller lagen om arvsrätt (Skottland) 1964.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Om det finns ett testamente namnges de testamentstagare eller klasser av testamentstagare som ska ärva delar av eller hela dödsboet, med förbehåll för eventuella krav på laglott.

Om det inte finns något testamente fastställs rättigheterna och ordningsföljden för dem som ärver dödsboet i lagen om arvsrätt (Skottland) 1964.

Om det inte finns något testamente kan en efterlevande som bodde tillsammans med den avlidna personen också ansöka hos domstolen om tilldelning från dödsboet enligt [familjelagen \(Skottland\) från 2006](#). Detta måste göras inom sex månader från dödsfallet.

Lagstadgad rätt är den punkt då en testamentstagare förvärvar egendomsrätt med avseende på ett arv. Enligt lagen om arvsrätt (Skottland) 1964 har testamentsexekutorn lagstadgad rätt till dödsboet för att förvalta det. Testamentstagaren förvärvar då en personlig rätt gentemot testamentsexekutorn att motta den del av arvet som han eller hon har rätt till. När arvet har lämnats till testamentstagaren förvärvar han eller hon en faktisk rätt.

Den tidpunkt då den lagstadgade rätten förvärvas beror på vad den avlidna personen har angett i testamentet.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Testamentsexekutorn har ansvaret för att betala alla dödsboets skulder innan det fördelas mellan testamentstagarna. Dödsboet får inte fördelas förrän sex månader efter dödsdatumet för att de eventuella fordringsägarna ska ha möjlighet att kräva in fordringar. Om en fordringsägare inte kräver in sina fordringar inom sex månader och testamentsexekutorn fördelar dödsboet är testamentstagarna i teorin ansvariga för eventuella skulder på sitt arv.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Rätt till fast egendom kan överföras till testamentstagaren via en förfoganderätt som ska registreras i Skottlands fastighetsregister eller genom ett undertecknat dokument (en förteckning) som bifogas till bekräftelsen (eller till ett intyg om bekräftelse).

Om det finns en efterlevandeklausul övergår egendomen automatiskt till den efterlevande ägaren och ett utdrag av dödsattesten ska bifogas ägandehandlingarna.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Inte alla dödsbon kräver bekräftelse från domstolen – vissa fondinnehavare betalar utan bekräftelse. Om det krävs en bekräftelse måste en testamentsexekutor utses, antingen enligt testamentet eller genom en ansökan om att domstolen ska utse en "executor dative".

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

En testamentsexekutor som antingen utsetts enligt testamentet eller av domstolen och beviljas bekräftelse av domstolen förvaltar dödsboet. I vissa fall överför fondinnehavare den avlidna personens dödsbo utan att det behövs en bekräftelse.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

- Samla in den egendom som anges i bouppteckningen i ansökan om bekräftelse.
- Betala skulder och skatter.
- Fördela den återstående egendomen till testamentstagarna enligt testamentet, eller om det inte finns något testamente, enligt lagen om arvsrätt (Skottland) 1964.
- Driva in skulder som ska betalas till den avlidna personen.
- Om den avlidna personen har lidit en personskada före dödsfallet har den personens testamentsexekutor samma rätt till skadestånd som den avlidna personen.
- Testamentsexekutorn har rätt att fortsätta att driva skadeståndstalan avseende personskada som den avlidna personen väckt före sin död och som inte har avslutats.
- Om den avlidna personen före sin död väckt skadeståndstalan gällande förtal och denna talan inte hade avslutats vid tidpunkten för dödsfallet kan skadeståndsrätten överföras till testamentsexekutorn.
- Om den avlidna personen hade rätt till skadestånd för avtalsbrott kan testamentsexekutorn fortsätta att driva eller väcka talan i ärendet.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Inga dokument som bevisar testamentstagarnas status och rättigheter måste utfärdas. Egendomen överförs till testamentstagarna av den testamentsexekutor som förvaltar dödsboet. I vissa fall omfattar detta en formell överföring och eventuellt registrering av äganderätt. Om det finns en efterlevandeklausul övergår egendomen automatiskt till den efterlevande ägaren och ett utdrag av dödsattesten ska bifogas ägandehandlingarna. En arvsskatteblankett måste lämnas in som en del av bekräftelseprocessen i Skottland, även om ingen arvsskatt ska betalas.

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas

till det rättsliga meddelandet.

De EU-länder som ansvarar för det nationella innehållet på den här webbplatsen håller på att uppdatera delar av sitt innehåll mot bakgrund av Storbritanniens utträde ur EU. Det kan dock ta ett tag innan vi har uppdaterat alla sidor.

Senaste uppdatering: 24/05/2016